

Konstitutionsutskottet

Ink 2010 -03- 12

Dnr 050-1718-2009/10

Stockholm 2010-03-12

Begäran om granskning av regeringens medverkan vid försäljning av utrustning till Libyen avsedd att övervaka flyktingar

Den 28 september 2009 besökte utrikeshandelsminister Ewa Björling Libyen.¹ Syftet med besöket var att "utveckla handelsrelationerna och ytterligare bredda kontaktytorna." Med sig hade hon företagare från det svenska näringslivet bland annat Svenska Rymdbolaget som deltog på resan i syfte att sälja sitt system för flygburen övervakning till de libyska myndigheterna.

"Vi kan hjälpa er att hålla efter flyktingsituationen utmed gränserna och ute på Medelhavet", sade Rymdbolagets Björn Ohlson under ett möte med Libyens handelsminister, enligt SVT:s Korrespondenterna.

"Det här systemet är ett perfekt verktyg för att motverka den vidriga flyktingsmuggling som pågår i regionen", säger Ewa Björling till TT.

De libyska myndigheternas behov av övervakning har sin grund i att ett stort antal flyktingar främst från länder söder om Sahara, sitter fast i Libyen, sedan landet träffat ett mycket kontroversiellt avtal med Italien om att stoppa de flyktingar som försöker ta sig till Europa över Medelhavet. De flyktingar som ändå försöker söka asyl i Italien genom att med båt ta sig över Medelhavet ska nu med svensk hjälp stoppas, med ett system regeringen anser vara "perfekt" för ändamålet.

Problemet för regeringen är att detta strider mot de internationella åtaganden Sverige har i flyktingfrågor.² Rätten att söka asyl och få sin ansökan seriöst prövad är genom konventionerna sedan mer än femtio år tillbaka en av de grundläggande mänskliga rättigheterna. Den svenska regeringen kan därför inte aktivt arbeta för att hjälpa andra länder att bryta mot konventionerna.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar regeringens roll i marknadsföringen av övervakningssystem till Libyen.

Eva-Lena Jansson

¹ Pressemeddelande 28/9 2009, Regeringens hemsida

² FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och FN:s konvention angående flyktingars rättsliga ställning